

ข้อบัญญัติตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ขาง

เรื่อง

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ขาง

อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐

*****

หลักการ

เพื่อให้มีข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง เรื่อง การควบคุมเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์
ใช้บังคับองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อการคุ้มครองสุขภาพ
อนามัยของประชาชน ซึ่งครอบคลุมทั้งการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ประกอบกับสภาพสังคม ปัจจุบันได้มีการเลี้ยง
สัตว์และปล่อยสัตว์ บางประเภทอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนโดยส่วนรวม
ได้ อีกทั้งเพื่อเป็นการควบคุมกิจการเลี้ยงสัตว์ปศุสัตว์ให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องลักษณะ ซึ่งจะสามารถป้องกันโรคใช้หวัดนก
ในสัตว์ปีกได้ โดยที่มาตรา ๒๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดเขต
ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง จึงตราข้อบัญญัตินี้ขึ้นมา เพื่อบังคับใช้ใน
ท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวางต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ.๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์พ.ศ.๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง โดยได้รับความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวางและนายอำเภอบ้านหมอ จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง นับตั้งแต่ได้ติดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวางแล้ว ๑๕ วัน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยง หรือสัตว์ป่า หรือสัตว์ชนิดอื่น ๆ ที่คนสามารถนำมาเลี้ยงได้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิม เพื่อให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือที่เลี้ยงสัตว์อื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามข้อบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระ หรือปัสสาวะ และความหมายรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

ข้อ ๕ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

(๑) สุนัข

(๒) แมว

(๓) ช้าง

(๔) โค

(๕) กระบือ

(๖) ไก่

(๗) เป็ดไล่ทุ่ง

(๘) แพะ

(๙) แกะ

(๑๐) สุกร

(๑๑) กวาง

(๑๒) สัตว์อื่นๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๖ ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ช้าง ม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ เป็ด ไก่ กวาง ในเขตพื้นที่ต่อไปนี้

๖.๑ พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรม และประชากรหนาแน่น

๖.๒ ผังเมืองประกาศเป็นเขตอนุรักษ์ เพื่อส่งเสริมเป็นเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมไทย (ตาม พ.ร.บ.ผังเมืองรวม)

การเลี้ยงสัตว์อื่นนอกจากประเภทที่ระบุไว้ในวรรคต้น ให้กระทำได้ภายใต้ความเห็นชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง แต่ห้ามมิให้ปล่อยสัตว์ออกนอกที่เลี้ยงสัตว์

ข้อ ๗ การเลี้ยงสัตว์ ประเภทช้าง ม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ เป็ด ไก่ สุนัข แมว นก กวาง นอกเขตพื้นที่ที่ระบุไว้ในข้อ ๖ นั้น สามารถกระทำได้ แต่ห้ามมิให้ปล่อยสัตว์นั้นออกนอกที่เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด ดังนี้

๗.๑ จำนวนสัตว์ต้องไม่มากเกินไปจนสมควร

๗.๒ การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและก่อเหตุรำคาญ

๗.๓ ต้องเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อจากสัตว์มาสู่คน

การเลี้ยงสัตว์ดังกล่าว จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามข้อบัญญัตินี้ และตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโดยเคร่งครัด

ข้อ ๘ การเลี้ยงสัตว์ ต้องปฏิบัติตามมาตรการต่อไปนี้

๘.๑ สถานที่ตั้ง

๘.๑.๑ ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ ให้ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

๘.๑.๒ ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ ซึ่งกันเป็นสัดส่วน และให้อยู่ห่างเขตดิน สาธารณะ ทางน้ำ สาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคา หรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยง สัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร ทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ ประเภทเดียวกัน

๘.๒ อาคารและส่วนประกอบ

๘.๒.๑ อาคาร ต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะแก่การเลี้ยงสัตว์ ประเภทนั้นๆไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด

๘.๒.๒ พื้น ต้องเป็นพื้นแน่น ไม่เฉอะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกร พื้นจะต้องเป็นคอนกรีต และมีความลาดเอียงพอสมควร เพื่อให้ น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำโดยสะดวก

๘.๒.๓ หลังคา ต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควร และมีช่องทางให้แสงสว่างหรือ แสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

๘.๒.๔ คอก ต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่าง แออัด

๘.๒.๕ การระบายอากาศ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

๘.๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

๘.๓.๑ การระบายน้ำ

๘.๓.๑.๑ ต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบอาคาร ให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้ น้ำไหลได้สะดวก

๘.๓.๑.๒ น้ำทิ้ง ต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำ แหล่งน้ำ สาธารณะหรือในที่เอกชน

๘.๓.๒ การกำจัดมูลสัตว์

๘.๓.๒.๑ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน

๘.๓.๒.๒ ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุ รำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค

๘.๓.๓ การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ

๘.๓.๓.๑ ถ้ามีการสูมไฟไต้แมลงให้สัตว์ ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ อยู่อาศัยใกล้เคียง

๘.๓.๓.๒ ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัย ใกล้เคียง

๘.๓.๓.๓ สำหรับการเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันไม่ให้ปลิว ฟุ้งกระจายออกไปนอกสถานที่

๘.๓.๓.๔ ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำ ความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

๘.๓.๔ การรักษาความสะอาดต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ

๘.๓.๕ การกำจัดซากสัตว์ ให้ใช้วิธีเผา หรือฝัง เพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรค และการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

ข้อ ๙ เมื่อปรากฏว่าผู้ใดปล่อยสัตว์เลี้ยงไปในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจับและกักสัตว์นั้นไว้ได้ โดยจะนำสัตว์ไปกักไว้ในที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดไว้

ข้อ ๑๐ ในระหว่างการจับหรือกักสัตว์ หากเกิดความเสียหายใดๆ ต่อชีวิต ร่างกายทรัพย์สินของผู้อื่นหรือเกิดอุบัติเหตุอื่นใดต่อสัตว์นั้นก็ตาม องค์กรบริหารส่วนตำบลไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใดๆทั้งสิ้น ตลอดจนค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายใดๆ ให้ตกเป็นภาระของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์นั้น

ข้อ ๑๑ เมื่อได้จับสัตว์และนำสัตว์มากักขังไว้ตามข้อ ๙ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะประกาศให้เจ้าของสัตว์ทราบ และให้มารับสัตว์ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่ได้จับสัตว์มากักขังไว้ โดยจะประกาศที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขวาง หรือที่เปิดเผย เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน แล้วไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวเป็นเจ้าของสัตว์ ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขวางทันที และให้พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการขายหรือขายทอดตลาดได้ทันที

ข้อ ๑๒ กรณีที่การกักสัตว์อาจเกิดอันตรายแก่สัตว์นั้น หรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขาย หรือขายทอดตลาดก่อนกำหนด ๓๐ วันก็ได้ เงินที่ได้จากการขาย เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการขายและเลี้ยงดูสัตว์แล้ว ให้เก็บรักษาเงินนั้นแทนสัตว์

กรณีที่สัตว์นั้นตายหรือเจ็บป่วย หรือไม่ควรจำหน่ายต่อไป หรือเป็นโรคติดต่อที่อาจเป็นอันตรายต่อประชาชน เมื่อสัตวแพทย์ได้ตรวจสอบและได้ให้ความเห็นเป็นหนังสือแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่เจ้าของสัตว์มารับสัตว์คืนไปจากที่กักสัตว์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขวาง ภายในกำหนดเวลา เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าปรับ และค่าเลี้ยงดู ดังต่อไปนี้

	อัตราค่าปรับ	
๑. ช้าง	ค่าปรับเชือกละไม่เกิน	๓๐๐.- บาท
๒. ม้า โค กระบือ	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๕๐.- บาท
๓. สุกร แพะ แกะ สุนัข กวาง	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๓๐.- บาท
๔. สัตว์อื่นๆ	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๒๐.- บาท

อัตราค่าเลี้ยงดู

เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขวางตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง

ข้อ ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ในข้อหนึ่งข้อใด มีความผิดตามมาตรา ๗๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ข้อ ๑๕ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวางเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้และให้มี
อำนาจสั่งการเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายน้อย คำมี)
นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง

อนุมัติ

ว่าที่เรือตรี

(ศรีณยวัชร พูลสวัสดิ์)
นายอำเภอบ้านหมอ